

### [Thorkil Kristensen.]

sådan, at partierne bliver til sådanne ensrettede blokke af mennesker, der ikke har nogen personlig opfattelse af forskellige problemer, så må der være noget galt ved demokratiet. Heldigvis er det ikke så galt, som det ser ud til. Jeg ved fra mange personlige bemærkninger, som jeg navnlig på tomandshånd, men også i mindre kredse har hørt fra mange politikere og andre, at der indenfor alle de partier, jeg kender, er betydeligt større afvigelser i opfattelsen af mange ting, end man skulle tro, når man hører de officielle udtalelser, der fremkommer fra partierne og specielt fra deres ordførere. Det vil i virkeligheden sige, at der er mere liv, i hvert fald i alle de partier, jeg kender noget til, end man kan se på overfladen, og det forekommer mig at være et godt tegn, at det er sådan.

Men jeg tror, det er forkert, at disse forskelligheder, disse variationer i opfattelsen ikke får lov til at komme mere til orde, end de gør, for jeg har den bestemte overbevisning, at hvis de forskelligheder i syn, der findes indenfor de forskellige partier, fik lov til at komme mere frem, ville det føre til et overraskende resultat, nemlig til større enighed mellem partierne indbyrdes. Så ville det nemlig vise sig, at der indenfor de enkelte partier herskede meget mere forståelse af den stilling og de standpunkter, der indtages af andre partier. Og det vil sige, at det vil vise sig, at de brede grøfter, der tilsyneladende eksisterer mellem de faste blokke, man fremstiller partierne som, ikke eksisterer; der er meget jævnere overgange, end det ser ud til. Hvis de forskellige opfattelser fik lov til at komme frem, er det klart, at forhandlingsmulighederne mellem partierne ville blive langt større, end de er i dag. Der er jo kun to løsninger af et problem, hvor der er divergerende opfattelser: der er diktatet, og der er kompromisset. Det er klart, at mulighederne for kompromisset, som er demokratiets vej, bliver langt større, når de enkelte kommer til at udtale deres fulde synspunkter og man ikke forenkler tingene ved at fremstille partierne som ensartede blokke, der står langt fra hinanden. Hvis det blev anderledes, ville rigsdagen blive et mere arbejdsdueligt organ, end det er i dag, så ville folkestyret få noget af den beslutsomhed, det nu ofte mangler, som vi savner i mange sager, og som det ser ud til at vi også savner i den sag, der er til behandling i dag.

Når man ser på den højttærede finansministers fremsættelsestale, er det klart, at den er præget af den politiske hemning, som

jeg her har talt om. Den begynder med en udmærket redegørelse for landets økonomiske situation; der synes her at være gode præmisser for en konklusion, der indeholder en rigtig og fornuftig politik. Den højttærede finansminister udvikler, hvordan den økonomiske udvikling i år byder på meget store vanskeligheder, delvis på grund af devalueringen i andre lande — jeg understreger „i andre lande“, for det er begrebsforvirring, når man vil give den danske devaluering skylden for den forringelse af vor betalingsbalance, som skyldes Englands og andre fremmede landes. Dels på grund af disse begivenheder, dels på grund af liberaliseringen, der vil forøge vor import, og dels på grund af de formindskede eksportpriser i England kommer vi ud for et underskud på betalingsbalancen, der vil vokse meget stærkt, og som ifølge finansministeren måske vil nærme sig 800 mill. kr.

Vi spørger da os selv: Hvad kan vi gøre for at imødegå denne situation? For de 800 mill. kr. er jo mere, end Marshallhjælpen kan betale, og med et sådant underskud vil vi slet ikke være i stand til at samle reserver op til den dag, Marshallhjælpen hører op. Den dybere årsag til dette underskud på betalingsbalancen, der ville være endnu langt større, hvis vi ikke havde haft den største høst i vor historie bag ved os, og som vil blive endnu større næste år, hvis vi da får en dårlig høst, er jo det misforhold mellem forbrug og produktion, der har været her i landet siden krigen, et misforhold, som var blevet noget afdæmpet på grund af den stigende produktion på den ene side og den foretagne pengesanerung på den anden side, men som bliver skærpet på grund af de foreliggende omstændigheder. Der synes da også i finansministerens tale at være en erkendelse af, at her må gøres noget, at man må tage et nyt tag, ligesom vi gjorde i 1946—47, for at komme nærmere balancen. Der er en udtalelse, som jeg med den højttærede formands tilladelse vil citere fra finansministerens tale. Der står:

„Når det ikke længere er muligt at opnå dette“

— altså ligevægt på betalingsbalancen — „gennem den direkte importkontrol, kan det blive nødvendigt at søge tendensen til stigende underskud på betalingsbalancen modvirket gennem finanspolitiske forholdsregler.“

Enhver læser venter naturligvis herefter, at nu kommer der en bebudelse af en stramning af finanspolitikken. Man ser, at finansministeren er klar over situationen, han ved, at nu er det nødvendigt igen at tage et